

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 156. Qualis assistentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

hinc si magna sit distantia, rectè dicit *Gobat* num. aliquem non censerì præsentem, licèt domi sua audiret totum cantum aut etiam Missam altà voce pronunciatam.

644 §. 5. Putat *Dicast.* cum *Gob.* n. 173. eos, qui manent in navi, si Missa fiat in litore; item Milites in castris suis, quamvis utrique distent ad 30. passus, adhuc esse moraliter præsentès corpore Missam audire.

645 §. 6. Si quis etiam ad afferendum aliquid ad Missam necessarium recederet à templo ad locum remotum, qui non communicat cum templo, v.g. ad domum Pastoris, & emaneret per notabile tempus, aut negligeret actionem substantialem, v.g. Consecrationem, probabilius est contra *Leand.* & *Dicast.* non audivisse Missam, quia non mansisset corporaliter præsens, nequidem moraliter, hinc si posset, teneretur audire aliam Missam, vel supplere, quod neglexerat; si autem non posset, excusaretur propter necessitatem rei adferendæ. Si autem iret ad Sacristiam aliquid allaturus, aut ad campanile tracturus campanas, censeretur manere moraliter præsens corpore, quia hæc loca communicant cum templo, cum sint quasi aliquid templi; & pulsatio campanarum, quæ quibusdam locis fit ad Evangelium vel sub Elevatione, ordinatur ad illum Dei cultum, qui per Sacrificium exhibetur, ita AA. communicat cum *Pasq.* Quæst. 1275.

646 Q. 156. Qualis assistentia requiratur. R. Moraliter per quam quis adsit tanquam homo ratione præditus, & non ut brutum vel inanimatum aliquid, debet enim assistere humano modo liberè & religiosè, hinc,

§. 1. Non audit Miffam, qui coactus intereft, 647
 v. g. ligatus & reluctans, uti habet communis
 cum *Cob. T. 5. n. 212*; fi quis tamen violentè detentus,
 fuppolitâ detentione liberè applicaret animum
 ad actionem Sacerdotis, fatisfaceret, quia affiftentia
 efferet libera fub ratione advertentiæ, *Illf. T. 5. n. 154*;
 neque etiam obfaret, fi quis intereflet ex metu,
 quia metus non tollit libertatem, ergo nec impedi
 affiftentiam moralem, uti habet communior
 eum *Pafq. q. 1307.* contra sex alios.

§. 2. Ebrius vel dormiens non audit Miffam, 648
 quia non adefl humano modo: quod verum efl,
 fi dormitet per vices, ita ut per notabilem partem
 nequeat attendere, quamvis dormitatio efferet
 involuntary, ita *Dicaf. & alii cum Gobat num. 244.*

§. 3. Si quis tempore Miffæ in altam contempla- 649
 tionem five in ecftafin à fenfibus abripiatur, putant
Suar. Fill. Ledefm. & alii adhuc audire Miffam, quia
 manet moralis affiftentia per præcedentem volun-
 tatem necdum revocatam, fed hoc probabilius
 negant *Lug. Aver. Leand. Tambur. hic c. 2. §. 1. n. II.*
Illfing n. 154, quia tam parum videtur moraliter
 affiftere, quàm qui dormit: *Pafq. quæft. 1306.* proba-
 biliter diftinguit, fi in illa ecftafi pergat contemplari
 myfteria, quæ peraguntur in Miffa, putat durare
 moralem affiftentiam; fi autem rapiatur in aliam
 contemplationem, putat non durare, adeoque
 nec audire Miffam.

Q. 157. Qualis attentio requiratur. R. §. I. 650
 Attentio efl duplex, externa & interna; externa, efl
 omiffio actionum exteriorum incompossibilem
 cum attentione interna; interna, efl advertentia feu
 applicatio animi ad aliquid, v. g. ad illa, quæ
 in altari geruntur, certum autem efl requiri
 attentionem externam, ut fatisfiat Præcepto.